

เวชศาสตร์พัฒนา 2550; 17(3): 86 - 90
J Thai Rehabil Med 2007; 17(3): 86 - 90

การใช้เครื่องวัดความดันโลหิตในการวัดแรงกำมือ เปรียบเทียบกับเครื่องวัดแรงกำมือแบบมาตรฐานในกลุ่มประชากรปกติและผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์

พันธศักดิ์ ตันสกุล พ.บ., マルซูรา ภานุวรรณากา พ.บ.ว. เวชศาสตร์พัฒนา
ภาควิชาเวชศาสตร์พัฒนา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ABSTRACT

Grip strength in normal population and rheumatoid arthritis patients: comparison of sphygmomanometer and hydraulic dynamometer

Tansakul P, Panuwannakorn M.
Department of Rehabilitation Medicine,
Faculty of Medicine, Ramathibodi
Hospital

Objectives: To study the correlation of grip strength measured by sphygmomanometer and hydraulic dynamometer in normal population and rheumatoid arthritis patients

Study Design: Cross-sectional analytic study

Setting: Ramathibodi Hospital

Subjects: 109 normal populations without dominant hand problem and 48 rheumatoid arthritis patients

Methods: Measure grip strength of dominant hand in normal population and rheumatoid arthritis patients using hydraulic dynamometer and Sphygmomanometer 3 times for each then calculate for mean.

Results: Mean grip strength of normal population measured by hydraulic dynamometer and sphygmomanometer were 29.89 ± 7.95 Kg and

226.88 ± 41.52 mmHg respectively and mean grip strength of rheumatoid arthritis patients were 19.44 ± 6.01 Kg and 158.40 ± 41.74 mmHg respectively. The correlation (R^2) of grip strength measured by sphygmomanometer and hydraulic dynamometer was 0.70 and 0.67 in normal population and rheumatoid arthritis patients respectively.

Conclusion: Correlation of grip strength measured by sphygmomanometer and hydraulic dynamometer in both normal population and rheumatoid arthritis patients were high.

Key words: grip strength, normal population, rheumatoid arthritis, hydraulic dynamometer, sphygmomanometer

J Thai Rehabil Med 2007; 17(3): 86 - 90

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของค่าแรงกำมือที่วัดโดยเครื่องวัดความดันโลหิตเบรียบเทียบกับเครื่องวัดแรงกำมือแบบมาตรฐานในกลุ่มประชากรปกติและผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์

รูปแบบงานวิจัย: การวิจัยเชิงวิเคราะห์ ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง

สถานที่ทำการวิจัย: โรงพยาบาลรามาธิบดี

กลุ่มประชากร: กลุ่มประชากรปกติที่ไม่มีปัญหาของมือข้างที่เด่น จำนวน 109 คน และผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ จำนวน 48 คน

วิธีการศึกษา: วัดแรงกำมือของกลุ่มประชากรปกติและผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์โดยเครื่องมือ 2 ชนิด คือ เครื่องวัดความดันโลหิตที่ใช้ส่วนวัดตันแขนมา量พันสำหรับมือบีบและเครื่องวัดแรงกำมือแบบมาตรฐานโดยทำเครื่องมือละ 3 ครั้งแล้วหาค่าเฉลี่ยของแรงกำมือ

ผลการศึกษา: ค่าแรงกำมือเฉลี่ยของกลุ่มประชากรปกติที่วัดโดยเครื่องวัดความดันโลหิตและเครื่องวัดแรงกำมือแบบมาตรฐานเท่ากับ 226.88 ± 41.52 มิลลิเมตรปอร์ต และ 29.89 ± 7.95 กิโลกรัม ตามลำดับค่าแรงกำมือเฉลี่ยของผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ เท่ากับ 158.40 ± 41.74 มิลลิเมตรปอร์ตและ 19.44 ± 6.01 กิโลกรัม ตามลำดับ ความสัมพันธ์ของผลการวัดแรงกำมือเบรียบเทียบเครื่องมือทั้งสองชนิดมีความสัมพันธ์ (R^2) ขนาด 0.70 และ 0.67 ในกลุ่มประชากรปกติและผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ ตามลำดับ

สรุป: ผลการวัดแรงกำมือโดยใช้เครื่องวัดความดันโลหิตที่ปั๊บมาใช้วัดแรงกำมือและเครื่องมือวัดแรงกำมือแบบมาตรฐาน มีความสัมพันธ์กันทั้งในกลุ่มประชากรปกติและในกลุ่มผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์

คำสำคัญ: แรงกำมือ, เครื่องวัดแรงกำมือแบบมาตรฐาน, เครื่องวัดความดันโลหิต

เวชศาสตร์พัฒนา 2550; 17(3): 86 - 90

Correspondence to: Pantasak
Tansakul, Sirindhorn National Medical
Rehabilitation Center, 88126 Tivanon
Rd. Nontaburi, 11000.

E-mail: pantasak@health2.moph.go.th

บทนำ

การวัดแรงกำมือเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้วัดกำลังและมีการใช้อุปกรณ์ที่ง่ายกว่าของวัดแรงประเมินการทำงานของมือ^(1,2) เนื่องจากสามารถประเมินได้ง่าย มีค่าที่วัดได้จึงใช้ติดตามการดำเนินของโรค และติดตามผลการรักษาได้ เช่น มีการศึกษาพบว่าการเกิดทุพพลภาพ (disability) ในกลุ่มผู้ป่วยโรคข้ออักเสบเรumaticoid (rheumatoid arthritis) มีความสัมพันธ์กับแรงกำมือและการใช้มือ⁽³⁾ นอกจากนี้ แรงกำมืออย่างเป็นตัววัดที่เชื่อถือได้ในการประเมินสมรรถภาพของมนุษย์

วิธีวัดแรงกำมือมาตราฐานคือ การใช้ hydraulic dynamometer หรือ Jamar dynamometer ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีความแม่นยำและเที่ยงตรง รวมทั้งมีการกำหนดท่าที่ใช้ในการวัดที่เป็นมาตรฐาน^(2,4-8) อย่างไรก็ตามมีปัญหาในการใช้งาน hydraulic dynamometer เนื่องจากเป็น เครื่องมือที่มีขนาดใหญ่ แข็ง และมีน้ำหนักมาก ทำให้มีความยากลำบากเมื่อใช้กับผู้ป่วยที่มีปัญหาทางมือ เช่น ผู้ป่วยโรคข้ออักเสบเรumaticoid ผู้ป่วยที่มือได้รับบาดเจ็บ หรือเด็กที่มีขนาดมือเล็ก นอกจากนี้เครื่องมือดังกล่าวยังมีราคาแพง และมีใช้เฉพาะในสถานบริการบางแห่งเท่านั้น

ด้วยข้อจำกัดที่ได้กล่าวมา จึงมีการเสนอให้ใช้เครื่องวัดความดันโลหิต (sphygmomanometer) เพื่อนำมาใช้วัดแรงกำมือเนื่องจากเป็นเครื่องมือที่มีในทุกสถานบริการ หาได้ง่าย ราคาไม่แพง จากการศึกษาของ Dunn W. พบว่าเครื่องวัดความดันโลหิตเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมสมกับการวัดแรงกำมือของผู้ป่วยโรคข้อที่ไม่สามารถใช้เครื่องมือวัดแรงกำมือแบบ มาตราฐาน⁽¹⁾

แม้ว่าเคยมีการวิจัยที่ทำการเปรียบเทียบการวัดแรงกำมือระหว่างเครื่องวัดแรงกำมือมาตราฐานและเครื่องวัด

ความดันโลหิต⁽⁹⁾ แต่วิธีการเก็บข้อมูล ใน การศึกษาดังกล่าวยังไม่ได้ตาม มาตรฐาน ของ American Society of Hand Therapy (ASHT)⁽⁵⁾ นอกจากนี้ ยังไม่มีการศึกษาเปรียบเทียบเครื่องมือทั้งสองนี้ในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบเรumaticoid ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่จะได้รับประโยชน์จากการใช้เครื่องมือนี้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความสัมพันธ์ของค่าแรงกำมือที่วัดด้วยเครื่องวัดความดันโลหิตเปรียบเทียบกับเครื่องวัดแรงกำมือแบบมาตราฐานในกลุ่มประชากรปกติ และผู้ป่วยโรคข้ออักเสบเรumaticoid

5401, Takei Scientific Instruments Co., Ltd. No.6-18, Hatanodai 1-Chrome, Shinagawa-ku, Tokyo 142-0064, Japan) มีหน่วยวัดเป็น กิโลกรัม (รูปที่ 1)

รูปที่ 1

รูปที่ 2

- เครื่องวัดความดันโลหิต (Mercury-gravity sphygmomanometer: Baumamometer, W.A. Baum Co. Inc. Copiague, New York 11726) มีหน่วยวัดเป็นมิลลิเมตรปืน โดยม้วนส่วนที่ใช้พันรัดรอบต้นแขน (cuff) ให้เส้นผ่าศูนย์กลางของม้วนเท่ากับความกว้างของเครื่องวัดแรงกำมือมาตรฐานเพื่อให้ใช้แรงจากกล้ามเนื้อที่หมุนกับการวัด ด้วยเครื่องวัดแรงกำมือ มาตราฐานและตั้งแรงดันปืน ไว้เท่ากับ 30 มิลลิเมตรปืนก่อนการวัด⁽⁹⁾ (รูปที่ 3-6)

เกณฑ์การคัดเข้า

- อายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี
- ประชากรปกติ: มีสุขภาพดี ไม่มีโรคประจำตัว ไม่มีประวัติมือผิดรูป หรือบาดเจ็บทางมือ
- ผู้ป่วยโรคข้ออักเสบเรumaticoid: ไม่มีการอักเสบเฉียบพลัน ไม่มีข้อผิดรูป หรือมีการเลื่อน (subluxation) ของข้อมือ
- ยินยอมเข้าร่วมวิจัย

เกณฑ์การคัดออก

- มีปัญหา ไม่สามารถทำงานการหดสูบมาตราฐานได้ เครื่องมือและอุปกรณ์ :
- เครื่องวัดแรงกำมือมาตราฐาน (Hydraulic dynamometer) T.K.K.

รูปที่ 3

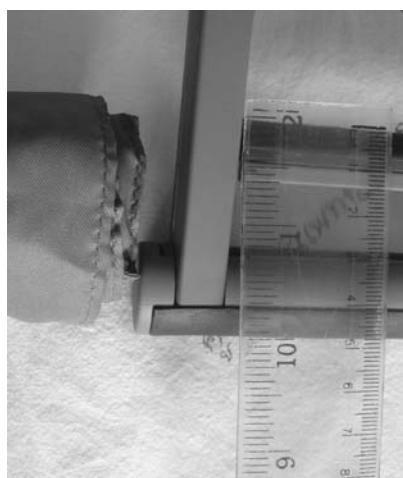
รูปที่ 6

รูปที่ 7

รูปที่ 4

รูปที่ 5

ขั้นตอนการวิจัย

- ผู้วิจัยอธิบายให้ผู้ร่วมวิจัยรับทราบข้อมูลและวิธีการวิจัยจนเข้าใจแล้ว จึงให้ผู้ร่วมวิจัยลงนามในหนังสือยินยอมเข้าร่วมวิจัยพร้อมทั้งตอบแบบสอบถาม
- ผู้วิจัยตุ่มเดือกเครื่องมือที่จะให้ผู้ร่วมวิจัยทำก่อนหลังโดยผู้ร่วมวิจัยดำเนินเลขค่าให้ใช้เครื่องวัดแรงกำนมือแบบมาตรฐาน ก่อน ผู้ร่วมวิจัยดำเนินเลขคู่ใช้เครื่องวัดความดันโลหิตก่อน จากนั้นจึงสลับเครื่องมือ
- ให้ผู้ร่วมวิจัยนั่งบนเก้าอี้ที่ไม่มีพนักหลังตรง แขนข้างที่ถ่านดแนบลำตัว ข้อศอกงอตั้งฉาก ปลายแขนนาน กับพื้นและอยู่ในท่ากึ่งกลาง ข้อมืออยู่ในท่าตรง^(10, 11) (รูปที่ 7-8) จากนั้นให้ผู้ร่วมวิจัยกำเครื่องมือวัดแรงกำนมือแต่ละเครื่องตามลำดับ ก่อนหลังตามที่สุ่มเลือกได้ โดยให้ผู้ร่วมวิจัยออกแรงกำเต็มที่ ทำซ้ำรวม 3 ครั้ง แต่ละครั้งมีช่วงพัก 10 วินาที⁽¹²⁾ เมื่อครบ 3 ครั้งแล้วให้เปลี่ยนไปกำเครื่องมือลำดับต่อไป ด้วยวิธีการ เช่นเดียวกัน

รูปที่ 8

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

- ใช้ descriptive data สำหรับข้อมูล ด้านอายุ, เพศ, ค่าแรงกำมือ
- ใช้ Pearson correlation สำหรับคุณสมบัพว่าระหว่างค่าแรงกำมือ ที่ได้จากเครื่องวัดความดันโลหิตกับ เครื่องวัดแรงกำนมือแบบมาตรฐาน โดยถือนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.001$

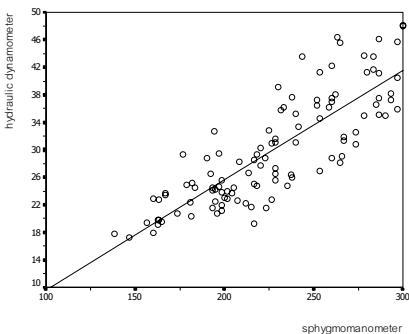
ผลการศึกษา

ผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 157 คน ประกอบด้วยอาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มประชากรปกติ 109 คน เป็นชาย 44 คน หญิง 65 คน ช่วงอายุ 17 ถึง 77 ปี อายุเฉลี่ย 36 ปี และผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ 48 คน เป็นชาย 6 คน หญิง 42 คน ช่วงอายุ 23 ถึง 86 ปี อายุเฉลี่ย 51 ปี มีระยะเวลาของการเป็นโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ตั้งแต่ 1 ปี ถึง 44 ปี เฉลี่ย 8 ปี

ครั้งที่	1	2	3	Mean
Sphygmomanometer (mmHg \pm SD)				
normal	226.12 \pm 43.75	228.88 \pm 42.05	225.65 \pm 42.23	226.88 \pm 41.52
RA	158.02 \pm 45.34	160.21 \pm 42.20	156.98 \pm 40.09	158.40 \pm 41.74
Total	205.30 \pm 54.18	207.89 \pm 52.61	204.66 \pm 52.21	205.95 \pm 52.15
Hydraulic dynamometer (Kg \pm SD)				
normal	30.17 \pm 8.11	29.87 \pm 7.90	29.63 \pm 8.31	29.89 \pm 7.95
RA	19.28 \pm 6.58	19.43 \pm 6.07	19.61 \pm 5.67	19.44 \pm 6.01
total	26.84 \pm 9.16	26.68 \pm 8.01	26.56 \pm 8.88	26.69 \pm 8.83

ตารางที่ 1 แสดงค่าแรงกำลังที่วัดได้โดย hydraulic dynamometer และ sphygmomanometer ในกลุ่มประชากรปกติ และกลุ่มผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์

ในกลุ่มประชากรปกติพบว่าแรงกำลังที่วัดด้วยเครื่องมือทั้งสองได้ค่าแรงกำลังที่ต่างกันน้อยกว่า 1 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการวัดแต่ละครั้ง จึงใช้ค่าเฉลี่ยของแรงกำลังที่เป็นตัวแทนในการคำนวณค่าความสัมพันธ์ ดังรูปที่ 9 ซึ่งพบความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องวัดแรงกำลังที่แบบมาตรฐานกับเครื่องวัดความดันโลหิตในการวัดแรงกำลังที่มีค่าสูง โดยที่ค่า $R^2 = 0.695$ ที่ $P < 0.001$ ดังรูปที่ 9

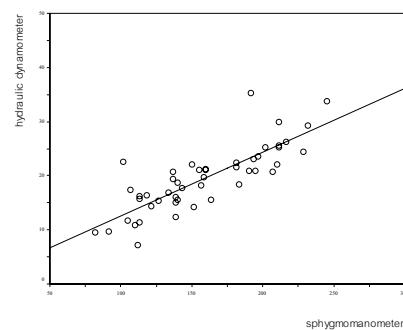
รูปที่ 9 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างแรงกำลังที่วัดด้วยเครื่องวัดแรงกำลังที่มาตรฐาน และเครื่องวัดความดันโลหิต ในกลุ่มประชากรปกติ

เมื่อคำนวณค่าความถดถอยเชิงเส้นตรងจะได้สมการดังนี้

$$\text{hydraulic dynamometer} = (0.160 \times \text{sphygmomanometer}) - 6.311$$

เมื่อศึกษาในกลุ่มผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์พบว่าแรงกำลังที่วัดได้มีค่าต่างตารางที่ 1 และพบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างค่าแรงกำลังที่มีครั้งที่ 1 – 3

เช่นเดียวกับกลุ่มประชากรปกติ จึงนำค่าเฉลี่ยของการวัดมาใช้เปรียบเทียบ เช่นกันพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องวัด แรงกำลังที่แบบมาตรฐานกับเครื่องวัดความดันโลหิตโดยที่ค่า $R^2 = 0.671$ ที่ $P < 0.001$ ดังรูปที่ 10

รูปที่ 10 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างแรงกำลังที่วัดด้วยเครื่องวัดแรงกำลังที่มาตรฐาน และเครื่องวัดความดันโลหิต ในกลุ่มผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ ดังนั้นอาจใช้เครื่องวัดความดันโลหิตแทนเครื่องวัดแรงกำลังที่มีความสามารถทางกายภาพ แต่พบว่าแรงกำลังที่ของผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์น้อยกว่ากลุ่มประชากรปกติ

เมื่อคำนวณค่าความถดถอยเชิงเส้น

$$\text{hydraulic dynamometer} = 0.771 + (0.118 \times \text{sphygmomanometer})$$

การศึกษารังนี้พบว่าในกลุ่มประชากรปกติมีผู้ที่มีแรงกำลังที่จากการวัดด้วยเครื่องวัดความดันโลหิตมากกว่า 300 ม.m. proto. จำนวน 8 คน จึงได้ตัดออกไป เนื่องจากทำให้ผลการคำนวณค่าความสัมพันธ์เปลี่ยนไป ปัญหานี้แสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดของเครื่องวัดความดันโลหิตว่าไม่สามารถใช้กับผู้ที่มีแรงกำลังมาก ๆ ได้ แต่จากจุดประสงค์

ของการตัดแปลงเครื่องมือนี้เพื่อต้องการนำมาใช้ในผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับแรงกำลัง จึงคิดว่าไม่มีผลต่อการนำไปใช้งาน

บทวิจารณ์

จากการผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างแรงกำลังที่วัดด้วยเครื่องวัดความดันโลหิต กับเครื่องวัดแรงกำลังที่มาตรฐานที่เป็นเครื่องมือมาตรฐานที่ใช้วัดแรงกำลังที่มีชื่อ การศึกษาว่ามีความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือในการใช้วัดแรงกำลัง

การศึกษานี้เป็นการวัดแรงกำลังในกลุ่มประชากรปกติและในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่ไม่เป็นปัญหาข้อติดหรือข้ออักเสบ ซึ่งพบว่า ค่าที่ได้จากการวัดด้วยเครื่องวัดความดันโลหิต มีความสัมพันธ์กับค่าแรงกำลังที่วัดได้จากเครื่องวัดแรงกำลังที่มาตรฐาน ทั้งกลุ่มประชากรปกติและกลุ่มผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ ดังนั้นอาจใช้เครื่องวัดความดันโลหิตแทนเครื่องวัดแรงกำลังที่มีความสามารถทางกายภาพได้ และพบว่าแรงกำลังที่ของผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์น้อยกว่ากลุ่มประชากรปกติ

อนึ่ง เครื่องวัดความดันโลหิตมีข้อดีกว่าเครื่องวัดแรงกำลังที่มาตรฐานในด้านความสบายในขณะกำลังเครื่องมือ อาการปวดที่เกิดจากการทดสอบน้อยกว่า เครื่องมือหน้าได้ทั่วไปและด้วยมาตรฐานการวัดที่ละเอียดกว่าจะทำให้การประเมินทำได้ละเอียดมากกว่า การใช้เครื่องวัดความดันโลหิต แต่ในการใช้งานมีข้อควรคำนึงดังนี้

ความแม่นวณ cuff ของเครื่องวัดความดันโลหิตให้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่ากับความกว้างของ second handle position ของเครื่องวัดแรงกำลังที่มาตรฐานเพื่อให้ใช้แรงของกลุ่มกล้ามเนื้อหม่อง ๆ กัน

และควรจะใช้เครื่องวัดความดันโลหิตเครื่องเดิม และให้ลักษณะการม้วน cuff เหมือนเดิม เนื่องจากขนาดของ cuff

ที่เปลี่ยนแปลงอาจมีผลต่อค่าที่ได้ซึ่งต่างกับเครื่องวัดแรงกำมือมาตรฐานที่มีระดับ handle ที่คงที่การวัดโดยใช้เครื่องวัดความดันโลหิตเป็นการวัด pressure แต่ผลการวัดที่ได้จากเครื่องวัดแรงกำมือมาตรฐาน เป็นการวัดกำลังโดยตรงและไม่สามารถวัดผลในรายที่มี grip strength สูงมากได้

อนึ่งเนื่องจากการใช้งานเครื่องวัดความดันโลหิต มีความยุ่งยากมากกว่าเครื่องวัดแรงกำมือมาตรฐาน เพราะต้องเลือก cuff ที่มีขนาดเหมาะสม และขนาดของ cuff มีผลต่อความดันที่เปลี่ยนแปลงขนาดของ cuff ที่ใหญ่หรือเล็กเกินไปทำให้แรงกำมือน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นมีการศึกษาผลของขนาด cuff ต่อแรงกำมือ และมีการศึกษาความเที่ยงตรงของ การวัดแรง กำมือโดยเครื่องวัดความดันโลหิต ให้มั่นใจว่าเครื่องวัดความดันโลหิตแต่ละเครื่องที่นำมาใช้มีความเที่ยงตรงเหมือนกัน

ควรมีการศึกษารายการใช้เครื่องวัดความดันโลหิตในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบ รูมาตอยด์ที่มีปัญหา ข้อนิ้วมือคิดติด เนื่องจากเป็นกลุ่มผู้ป่วยที่มีปัญหาระบุ กำมือน้อย เช่นกัน

สรุป

การศึกษานี้พบความสัมพันธ์ของค่าแรงกำมือที่วัดโดย hydraulic dynamometer กับ sphygmomanometer ทั้งในกลุ่มประชากรปกติและผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้มีความมั่นใจในการนำเครื่องวัดความดันโลหิตมาใช้ในการวัดแรงกำมือแทนเครื่องวัดแรงกำมือ hydraulic dynamometer ซึ่งมีราคาแพงและหายได้ยาก ซึ่งจะทำให้การดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางมือมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงเครื่องมือและวิธีการวัดแรงกำมือที่มีประสิทธิภาพ และราคาถูกในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางมือ และในคนทั่วไปต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Dunn W. Grip strength of children aged 3 to 7 years using a modified sphygmomanometer: comparison of typical children and children with rheumatic disorders. Am J Occup Ther 1993; 47(5): 421-8.
- Mathiowetz V, Weber K, Volland G, Kashman N. Reliability and validity of grip and pinch strength evaluations. J Hand Surg [Am] 1984; 9(2): 222-6.
- Fraser A, Vallow J, Preston A, Cooper RG. Predicting 'normal' grip strength for rheumatoid arthritis patients. Rheumatology (Oxford) 1999; 38(6): 521-8.
- Massy-Westropp N, Rankin W, Ahern M, Krishnan J, Hearn TC. Measuring grip strength in normal adults: reference ranges and a comparison of electronic and hydraulic instruments. J Hand Surg [Am] 2004; 29(3): 514-9.

- Wagman R, Fess E. Clinical assessment recommendations. 2 ed. Chicago: American Society of Hand Therapy; 1992.
- Ashton LA, Myers S. Serial grip strength testing- its role in assessment of wrist and hand disability. The Internet Journal of Surgery 2004; 5(2): 1-10.
- Gutierrez Z, Shechtman O. Effectiveness of the five-handle position grip strength test in detecting sincerity of effort in men and women. Am J Phys Med Rehabil 2003; 82(11): 847-55.
- Westbrook AP, Tredgett MW, Davis TR, Oni JA. The rapid exchange grip strength test and the detection of submaximal grip effort. J Hand Surg [Am] 2002; 27(2): 329-33.
- Hamilton GF. Measurement of Grip strength: Validity and reliability of the sphygmomanometer and jamar grip dynamometer. JOSPT 1992; 16(5): 215-9.
- Hillman TE, Nunes QM, Hornby ST, Stanga Z, Neal KR, Rowlands BJ, et al. A practical posture for hand grip dynamometry in the clinical setting. Clin Nutr 2005; 24(2): 224-8.
- Boadella JM, Kuiper PP, Sluiter JK, Frings-Dresen MH. Effect of self-selected handgrip position on maximal handgrip strength. Arch Phys Med Rehabil 2005; 86(2): 328-31.
- Smith RO, Benge MW. Pinch and grasp strength: standardization of terminology and protocol. Am J Occup Ther 1985; 39(8): 531-5.